

SÜRGŐSSÉGI

Előterjesztés

Budapest Józsefvárosi Önkormányzat
Képviselő-testülete számára

Előterjesztő: Vörös Tamás képviselő, Kaiser József képviselő

A képviselő-testületi ülés időpontja: 2015. június 25.

.....sz. napirend

Tárgy: Javaslat történelmi emlékhely kialakítására

A napirendet nyílt/zárt ülésen kell tárgyalni, a döntés elfogadásához egyszerű/minősített szavazattöbbség szükséges.

ELŐKÉSZÍTŐ SZERVEZETI EGYSÉG: VÁROSFELJESZTÉSI ÉS FŐÉPÍTÉSI ÜGYOSZTÁLY
FŐÉPÍTÉSI IRODA

KÉSZÍTETTE: IVÁNYI GYÖNGYVÉR

PÉNZÜGYI FEDEZETET IGÉNYEL/NEM IGÉNYEL, IGAZOLÁS: *[Handwritten signature]*

JOGI KONTROLL: *[Handwritten signature]*

BETERJESZTÉSRE ALKALMAS:

[Handwritten signature]
DANADA-RIMÁN EDINA
JEGYZŐ

Városgazdálkodási és Pénzügyi Bizottság véleményezi -

Emberi Erőforrás Bizottság véleményezi -

Határozati javaslat a bizottságok számára:

Tisztelt Képviselő-testület!

I. Tényállás és a döntés tartalmának részletes ismertetése

Az I. világháború lezárásaként 1920. június 04-én került aláírásra a Trianoni Békeszerződés, melyet gyakran békediktátumnak is neveznek - még aláírói és törvénybe iktatói is így nevezték -, azt jelezve ezzel, hogy a szerződésben foglaltakat, a győztesek által a vesztesek számára diktált kényszer szülte.

A békeszerződés eredményeképpen a Magyar Királyság elveszítette területének több mint kétharmadát (az ország területe 282 000 km²-ről 93 000 km²-re csökkent), míg népessége 18,2 millióról 7,6 millióra esett. Noha az elcsatolt területeken élők többsége nem volt magyar nemzetiségű, a békeszerződés során az országhatárok megvonása még nagyjából sem követte a nyelvi vagy nemzetiségi határokat. Mintegy 3,3 millió magyar rekedt kívül az új magyar állam határain, azaz magyarok kerültek szülőföldjükön kisebbségbe. A döntés tehát szinte mindenféle logikai és érzelmi megfontolást figyelmen kívül hagyott, és ezzel nemcsak az akkor mindezt elszenvedő emberekre, hanem az utódok életére nézve is súlyos helyzetet

ÉRKEZETT

2015 JUN 24 19²⁰ 89

kényszerítettek, negatív gazdasági, környezeti, társadalmi, kulturális örökségeivel naponta szembesülhetünk.

A magyar külpolitikát a II. világháború végéig egyértelműen a határrevíziós törekvéseknek rendelték alá, ezekben a "mindent vissza" hívei többségben voltak a kompromisszumra is hajlandókhöz képest. Az elveszített területek egy részét a II. világháború előtt és alatt a Bécsi döntésekkel (1938 és 1940), illetve német szövetségben fegyveres akciókkal az ország visszaszerezte. Az 1947-es Párizsi békeszerződés visszaállította az 1937-es határokat, de katonai okokból három Pozsonnyal szemben lévő falu (Oroszvár, Horvátjásfalva és Dunacsún), az ún. Pozsonyi hídfő átkerült Csehszlovákiához. Azóta Magyarország területe – apróbb kölcsönös területi kiigazításoktól eltekintve – nem változott, nagysága hivatalosan 93.030 km². A II. világháború után Magyarországot leigázott országnak tekintették, főként a Szovjetunió részéről volt ez a hivatalos álláspont. Ennek értelmében Magyarországon a trianoni megemlékezések 1989-ig tiltva voltak, mint ahogy természetesen emlékhelyek felállítására sem nyílt lehetőség. 1989 után is sajnos a helyzet csak lassan javult, hiszen egyes politikai erők azon munkálkodtak, hogy a magyarok továbbra se emlékezzenek ezen nemzeti tragédiára. Szerencsére ma már bátran kimondhatjuk és ki is mondjuk, hogy nemzetünk határai nem fejeződnek be Magyarország hivatalos országhatárainál, és mindent megteszünk azért, hogy történelmünk legnagyobb igazságtalansága ne merülhessen feledésbe.

Sajnos ma, a XXI. század elején is vannak még, akik megkérdőjelezzik Trianon fájdalomát és azt ajánlják, borítsunk fátylat a múltra. Erre egyértelműen nemet kell mondanunk, hiszen Trianon problémái máig meghatározzák az ország mindennapjait, ezért sem felejthetjük el. Ennek az emlékezethez a megerősítése fontos feladata minden magyar szervezetnek, önkormányzatnak és kormánynak.

Fentiek miatt szükségesnek tartjuk, hogy Józsefváros is tegyen az ügy érdekében, méghozzá oly módon, hogy ezen fontos nemzeti sorskérdésünk ne válhasson aktuálpolitikai csatározások témájává és akár szélsőséges politikai erők harcfejtőjévé. A békediktátum magyarokkal szembeni igazságtalansága fölötti el nem múló fájdalom kifejezéséül szeretnénk ezért elkészíttetni a kerület saját, közterületi Trianon-emlékművét, mely 2016. június 04-i 96. évfordulóra való megemlékezésen kerülne átadásra.

II. A betervezés indoka

Az emlékmű átadása a trianoni békediktátum aláírásának következő évfordulóján, 2016. június 4-én történhetne meg, azonban az ehhez szükséges tervezői pályázat lebonyolítása és az alkotás elkészítése szűken véve is 1 évet vesz igénybe, ezért szükséges a döntés mielőbbi meghozatala.

Köztéri szobor, illetve emlékmű állítása a Képviselő-testület kizárólagos hatásköre.

III. Döntés célja, pénzügyi hatása

A döntés célja egy méltó – a trianoni békediktátum következményeinek emléket állító – közterületi emlékhely elhelyezése. Az emlékmű tervezésére és kivitelezésére képzőművészeti pályázat kiírása lenne célszerű.

IV. Jogszabályi környezet

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.) 42. § 8. pontja szerint a képviselő-testület hatásköréből nem ruházható át a köztéri szobor, műalkotás állítása.

A Képviselő-testület döntése az Mötv. 23. § (5) bekezdés 13. pontján, valamint a Józsefvárosi Önkormányzat tulajdonában lévő közterületek használatáról és használatának rendjéről szóló 18/2013. (IV. 24.) önkormányzati rendelet 5. § (2) bekezdés 23. pontján alapul.

Mindezek alapján kérem az alábbi határozati javaslat elfogadását.

Határozati javaslat

A Képviselő-testület úgy dönt, hogy

1. kifejezi azon szándékát, hogy az 1920. június 4-i döntésre emlékező közterületi emlékhelyet alakít ki.

Felelős: polgármester
Határidő: 2015. június 25.

2. felkéri a polgármestert, hogy vizsgálja meg az emlékhely közterületi kialakításának lehetőségét és a kialakítás költségeit, valamint erre vonatkozóan tegyen javaslatot a Képviselő-testület 2015. október havi ülésére, annak érdekében, hogy 2016. június 4. napjára történelmi emlékhely kialakításra kerüljön.

Felelős: polgármester
Határidő: a Képviselő-testület 2015. október havi ülése

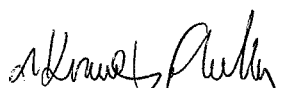
A döntés végrehajtását végző szervezeti egység: Városfejlesztési és Főépítési Ügyosztály, Pénzügyi Ügyosztály

Budapest, 2015. június 24.

Vörös Tamás
képviselő

Kaiser József
képviselő

Törvényességi ellenőrzés:
Danada-Rimán Edina
jegyző
nevében és megbízásából:

dr. Kovács Gabriella
aljegyző